

VIŠI PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Rješenje broj: PŽ-491/85

od 14. III 1985.

Vijeće: mr Veljko Vujović, mr Pave Dević, Kosta Manojlović

PRIVREMENA MJERA ZAUSTAVLJANJEM BRODA

Jamstvo za štetu koja bi mogla nastati protivniku predlagaču - dužniku sprovođenjem privremene mjere zaustavljanjem broda i zabranom odlaska iz luke - Sud može naložiti predlagaču da u depozit suda položi novčani iznos u ime jamstva u roku koji je kraći od roka za podnošenje žalbe - Sud neće prihvatiti prijedlog dužnika i odrediti iznos kao jamstvo za štetu koja bi dužniku mogla biti nanescena određivanjem i sprovođenjem privremene mjere u slučaju ako je privremena mjera dozvoljena radi osiguranja namirenja potraživanja koje dužnik u cijelosti ili djelomično priznaje - Prilikom određivanja jamstva na temelju čl. 270 st. 2 ZIP na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. 983 st. 1 ZPUP

Prvostepeni sud je na prijedlog protivnika predlagača, na temelju čl. 270 st. 2 ZIP u vezi sa čl. 867 st. 5 ZPUP, rješenjem broj R-I-22/85 od 6. III 1985. naložio predlagaču da u roku od pet dana, računajući od dana primitka rješenja, položi na račun toga suda iznos od USA \$ 80.000 kao jamstvo za štetu koja bi protivniku mogla biti nanescena sprovođenjem privremene mjere zabrane odlaska broda iz luke Raša, s time da ukoliko predlagač u ostavljenom roku ne dostavi dokaze tome sudu da je uplatio navedeni iznos da će sud privremenu mjeru određenu rješenjem broj R-I-22/85 od 11. veljače 1985. g. ukinuti, obustaviti postupak osiguranja, te osloboditi brod od zabrane odlaska iz luke Raša.

Predlagač je podnio žalbu protiv ovog rješenja pobijajući rješenje iz svih žalbenih razloga predvidjenih čl. 353 ZPP, a u vezi sa čl. 867 st. 5 ZPUP i čl. 14 ZIP, s prijedlogom da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak, a podredno da se iznos kojeg je prvostepeni

sud odredio na ime jamstva smanji time da je dužnik ovlašten umjesto novčanog iznosa dati drugu imovinsku vrijednost, kako je predviđeno čl. 983 st. 1 ZPUP.

U žalbi navodi da je prvostepeni sud protivno propisima naložio predlagaču da iznos odredjen kao jamstvo položi na depozit suda prije isteka roka za žalbu i da predlagaču nije dostavljen podnesak protivnika kojim predlaže da sud odredi jamstvo za štetu koja bi mu mogla biti nanesena odredjivanjem privremene mjere, a da je sud odluku o prijedlogu donio bez održavanja ročišta. Navodi, nadalje, da iz sadržaja teleksa, koje je priložio uz žalbu a koji su izmijenjeni izmedju protivnika predlagača i P&I kluba predlagača, proizlazi da protivnik predlagača priznaje da duguje predlagaču iznos od US \$ 35.111,89, a da se za preostatak potraživanja do US \$ 84,628 vodi arbitražan postupak u Londonu, te da protivnik predlagača, kod činjenice da priznaje postojanje potraživanja koje nije podmirio, ne može osnovano zahtijevati da predlagač uplati iznos kao jamstvo za štetu protivniku predlagača koja bi mu mogla nastati odredjivanjem privremene mjere.

Žalba predlagača je osnovana.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga navedenih u žalbi (čl. 365 st. 1 i 2 u vezi sa čl. 381 ZPP i čl. 14 ZIP), pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354 st. 2 ZPP i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj žalbeni sud je utvrdio da prvostepeni sud nije potpuno utvrdio činjenično stanje i slijedom toga da nije pravilno primijenio materijalno pravo.

U prvom redu se ističe da je prvostepeni sud mogao naložiti predlagaču da na depozit suda položi novčani iznos u ime jamstva u roku koji je kraći od roka za podnošenje žalbe. Ako u Zakonu o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi nema posebnih odredaba, u postupku izvršenja osiguranja na brodovima primijenjuju se propisi općeg izvršnog postupka u postupku izvršenja i osiguranja (čl. 867 st. 5 ZPUP).

Prema čl. 8 st. 7 ZIP žalba ne odgadja izvršenje ako tim Zakonom nije drugačije odredjeno.

Ni Zakonom o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi niti Zakonom o izvršnom postupku nije predviđeno da žalba u konkretnom slučaju odgadja izvršenje.

Premda prvostepeni sud nije dužan održati ročište povodom prijedloga dužnika da sud odredi iznos kao jamstvo za štetu koja bi dužniku mogla biti nanescna odredjivanjem i provodjenjem privremene mjere, pravilno predlagač ističe u žalbi da je u konketnom slučaju, s obzirom da je privremena mjera zaustavljenja broda već bila izdana, prvostepeni sud trebao zatražiti od predlagača da se izjasni u kratkom roku na navode prijedloga protivnika predlagača.

Prema čl. 270 st. 2 ZIP sud može, na prijedlog dužnika, prema okolnostima slučaja odrediti iznos kao jamstvo za štetu koja bi dužniku mogla biti nanescna odredjivanjem i sprovedjenjem privremene mjere i kad je vjerovnik učinio vjerojatnim postojanje potraživanja i opasnosti.

Prema stajalištu ovog žalbenog suda sud neće prihvatiti prijedlog dužnika i odrediti iznos kao jamstvo za štetu koja bi dužniku mogla biti nanescna odredjivanjem i sprovedjenjem privremene mjere u slučaju ako je privremena mjera dozvoljena radi osiguranja namirenja potraživanja koje dužnik (protivnik predlagača) u cijelosti ili djelomično priznaje.

Svrha je jamstva da se dužniku omogući da će se moći iz iznosa kojeg odredi sud kao jamstvo, naplatiti za štetu koju bi mogao imati pozivom na odredbu čl. 274 ZIP, a naknadu štete dužnik u tom slučaju može zahtijevati ukoliko je utvrđeno da je privremena mjera bila neosnovana ili ako vjerovnik privremenu mjeru nije opravdao.

Okolnost da je privremena mjera izdana radi osiguranja namirenja potraživanja koje je dužnik priznao ukazuje da je privremena mjera bila osnovana.

Budući da je predlagač telexima priloženim uz žalbu iznio nove činjenice iz kojih bi proizlazilo da je protivnik predlagača priznao potraživanje predlagača radi osiguranja kojeg je predlagač tražio izdavanju privremene mjere, valjalo je na temelju čl. 380 t. 3 u vezi sa čl. 355 st. 2 ZPP, čl. 24 ZIP i čl. 867 st. 5 ZPUP žalbu predlagača uvažiti, pobijano rješenje ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovni postupak.

U nastavku postupka sud će pozvati protivnika predlagača da se izjasni na navode predlagača prema kojima je priznao potraživanje predlagača u iznosu od US \$ 35.311,89 i nakon toga

odlučiti o prijedlogu protivnika predlagača pri čemu će, zavisno od odluke, cijeliti i prigovore predlagača istaknute u žalbi o primjerenosti iznosa jamstva kojeg traži protivnik predlagača.

Nadalje će prvostepeni sud imati u vidu da se prilikom odredjivanja jamstva na temelju čl. 270 st. 2 ZIP, na odgovarajući način primjenjuje i odredba čl. 983 st. 1 ZPUP, kao lox specialis i dopustiti da predlagač može dati jamstvo osim u novcu i u osiguranju, ili u drugim imovinskim vrijednostima (npr. garancijama banke ili P&I kluba) u visini svote za koje ne daje jamstvo uz uvjet da su ta osiguranja, odnosno druge imovinske vrijednosti raspoloživi i prenosivi u korist protivnika predlagača, i to nezavisno od odredbe čl. 33 st. 1 ZIP prema kojem se iznos jamstva polaže u gotovom novcu kada Zakon o izvršnom postupku propisuje polaganje jamstva.

Odluka o troškovima temelji se na čl. 166 st. 3 ZPP u vezi sa čl. 14 ZIP.

mr Pave Dević,
sudac Višeg privrednog suda Hrvatske

SUMMARY

Pave Dević, LL.M.: Decision of the Higher Commercial Court of Croatia, March 14, 1985, No PŽ-491/85, on the Arrest of a Ship

This decision deals with the security for damages that might occur to a debtor-counterparty due to arrest, i.e. to a ship being prohibited from leaving port. The Court may order the claimant to deposit at the Court a sum of money as security for a period shorter than the time for submitting an appeal. No security is due for damages arising from arrest for claims recognized by the debtor. In determining security in accordance with paragraph 2 of Art. 270 of the Executive Procedure Act, the provisions of paragraph 2, Art. 983 of the Maritime and Inland Navigation Act shall apply in an appropriate manner.